

ANKARA’DA PROFESYONEL LİGLERDE MÜCADELE EDEN FUTBOLCULAR VE FARKLI KATEGORİLERDEKİ ANTRENÖRLERİN “ BAŞARILI ANTRENÖRLÜK” KAVRAMI ÜZERİNE GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Yaşar ÖZGAN(*) Sürhat MÜNİROĞLU (*) Kerem TANILKAN (*)

ÖZET

Bu araştırmada, futbol antrenörlerinin ve profesyonel liglerde oynayan futbolcuların “Başarılı antrenörlük” kavramı hakkında görüşlerinin öğrenilmesi amaçlanmıştır.

Araştırma, Ankara’daki profesyonel birinci, ikinci, üçüncü liglerde mücadele eden takımlardaki 100 futbolcu, Ankara da ikamet eden B, A ve Teknik Direktör Kategorilerindeki 100 antrenör üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Araştırma verilerini toplamak amacıyla Rainers’den alınan örnek sorular ve uzman görüşlerine başvurulmuş, likert türü 5li ölçeğe göre hazırlanan antrenörlere; 53, profesyonel futbolculara 47 sorulu anket geliştirilmiştir. Anket sorularının antrenörler için geçerliliği α : 84,70, futbolcular için geçerliliği α : 90,91 olarak belirlenmiştir.

Araştırma sonucunda “Başarılı Antrenörlük” kavramında her iki grup 4.50 ve 4.60 oranında en çok antrenörün, antrenman sürecince takımın disiplin kontrolünü elinde bulundurması ve antrenörün, oyuncuların antrenmandan zevk almalarını sağlaması gerektiği görüşünü benimsedikleri gözlenmiştir.

THE EVALUATION OF THE CONCEPT OF “SUCCESSFUL TRAINING” THOUGHTS OF PLAYERS WHO PLAY IN PROFFESIONAL LEAGUES, AND TRAINERS WHO WORK IN DIFFERENT LEVELS

ABSTRACT

The aim of this research is to find out the “succesful traing” concept of trainers and players who play in professional leagues.

This research was made with 100 players who play in 1 st, 2 nd and 3 rd leagues and 100 trainers who work in different levels in Ankara district.

47questions for players and 53 questions for trainers, were improved to collect the data of rhe questionnaire. The example questions taken by Rainers, were used .The inventory was improved according to the likert 5 inventory.

At the end of the study both groups were agreed that the succesful trainer should keep the team in control in training period. Also it was obsurved that both groups think that succesful trainer should provide the pleasure for his footballers during the training period. The rates were 4.50 and 4.60.

(*) Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

GİRİŞ VE AMAÇ

Başarı kavramı, futbol'da her zaman mutlak bir doğruyu göstermeyebilir. Örneğin küçük yaş gruplarına sadece başarılı olabilmek adına gereğinden fazla yükleme yaparak kısa vadede bir kazanım düşüncesi içine girmek uzun vadede kazanılabilecek pek çok doğruyu engelleyebilir. “Başarılı Antrenör” paradoksu bu noktada devreye girebilir. Sonuçta başarı zaman zaman göreceli olmaktadır. Futbolun büyüyen ekonomik pastasının paylaşılmasında antrenörler özellikle futbolcu seçiminde kritik bir görev üstlenirler. Futbolcunun geleceği antrenörün yönetime sunacağı raporlara göre belirlenmektedir. İşte bu raporların objektif bir değerlendirmeden sonra yazılması antrenörün başarı yolunda ilk kilometre taşlarındandır. Daha sonra çalışmayı istediği futbolcuları eğitmek ve onlardan maksimum verim elde etmek başarılı olmada ileriki safhalardır. Futbolcunun antrenörü değerlendirmesi, antrenöründe kendi mesleğini kritik etmesi sonucunda ortaya çıkan görüşler sürekli tartışılmaktadır. Amaç, ideal ve başarılı antrenör tipinin belirlenmesi ve bu tipteki antrenör sayısının Türk futbolunda artması istenmektedir.

Bu amaçla, araştırmamız başarılı antrenör kavramını Ankara'da ikamet eden farklı kategorilerdeki antrenörler ile farklı lig düzeyindeki profesyonel futbolcuların ‘Başarılı Antrenör’ kavramını nasıl değerlendirdiklerini öğrenmek hedeflenmiştir.

Antrenör teknisyen gibi gerekli bilgileri, bilimin ışığı da toplayan sporcunun başarısı için kullanan, daha sonra bu bilgileri spor becerileri ve stratejileri ile birleştiren ve farklı mizaçlardaki insanlara uygulayabilen kişi olarak tanımlarken, antrenörün iyi bir organizatör, etkili bir yönetici, motivatör, ve sporcuya bağımsızlığını, yeterliliğini kazandıran bir eğitimci olması gerektiği de belirtilmiştir (Sevim, vd., 2001).

Aşağıdaki hedef antrenörlük felsefesinin temel taşı olarak kabul edilmektedir. Bu hedef kazanmaktan çok kazanan bir takıma sahip olma felsefesinin açılımıdır. Bu hedef ulusal spor organizasyonunun, her seviyedeki deneyimli ve başarılı antrenörlerin, profesyonel eğitimcilerin ve spor hekimlerinin onayladığı bir hedeftir. Bahsedilen hedef şudur; **Önce sporcu, sonra başarı** . Bununla kastedilen oldukça basittir. Antrenörün her davranışının ve kararının öncelikle sporcunun iyiliği ve sonrada sporcunun veya takımın kazanma şansını artırma temeline dayalıdır (Martens, 1998). Bu hedef öncelikle altyapı antrenörlerinin hedefi olmalıdır. Kazanmak her şey değildir, sadece bir şeydir. İfadesini daha da ilerleten Vince Lombardi şöyle demiştir; *”Kazanmak her şey demek değildir, fakat kazanmak için mücadeleye evet”*. Sporda kazanmak için mücadele etmek önemli olmaktadır. Bu süreç genç sporcuların kendi kapasitelerinin en iyisini ortaya çıkarmalarına, performanslarını ilerletmelerine ve ahlaki olarak gelişmelerine yardımcı olabilir. Toplumumuzda bize öğretilenin tersine, kazanmak veya kazanmak için mücadele etmek asla sporcuların sağlıklarından daha önemli değildir. Yaşadığım toplumda bizlere oldukça karışık mesajlar verilmektedir. Bir taraftan, sporcuların sağlıkları, kendilerini geliştirmeleri benim için ilk önceliktir diyenler, ertesi gün bunun tam tersi davranabiliyorlar. Bu kişiler sakat sporcularını, iğnelerle sahaya sürebiliyorlar ve dahası küfürlere, onur kırıcı sözlere başvurabiliyorlar (Konter, 1996).

MATERYAL VE METOT :

Problem:

“Başarılı Antrenörlük” kavramı farklı kesimlerde, farklı yorumlara neden olan bir kavramdır. Göreceli olan bu kavramın antrenör ve sporcular tarafından nasıl algılandığı merak edilmektedir.

Alt Problemler:

- Başarılı Antrenörlük kavramını sporcular nasıl değerlendirmektedir?
- Başarılı Antrenörlük kavramını antrenörler nasıl değerlendirmektedir?
- İki kesimin değerlendirmelerinde farklılık var mıdır?

Araştırmanın Önemi:

Antrenör, sporda önemli dinamiklerden bir tanesidir. Görev aldığı birimde, uyguladığı eğitim yarışma platformunda değerlendirilmektedir. Bu değerlendirmeler, farklı kesimlerde, farklı özellikler içermektedir. Bu araştırmada, futbol branşında antrenörlerin ve sporcuların “Başarılı Antrenörlük” kavramını nasıl değerlendirdiğinin bilinmesi önemlidir.

Araştırmaya Katılan Grubun Özelliği :

Ankara’da farklı lig düzeylerinde oynayan 100 profesyonel futbolcu ve farklı kategorilerdeki (B, A, Teknik direktör) 100 antrenör, araştırmamıza dahil edilmiştir.

Verileri Toplama Aracı :

Rainer Martens’in Başarılı antrenörlük kitabından alınan örnek anket sorularından ve bazı uzman görüşlerinden yararlanılarak hazırlanmış likert türü anket olarak geliştirilmiştir. Bu ankette futbolcular için 47, antrenörler için ise 53 soru yer almaktadır.

Anket sorularının, antrenörler için geçerliliği α : 84,70, futbolcular için geçerliliği α : 90,91 olarak belirlenmiştir.

Veri Toplama yöntemi:

Bu araştırmada anket formları, takımlar antrenmana çıkmadan önce veya sonra futbolcu ve antrenörlere dağıtılarak görüşleri alınmıştır.

Verilerin Analizi:

Araştırma sonucunda çıkan sonuçlar yüzdesel dağılım ve spss 11programı ile istatistiksel yöntemle analiz edildi.

BULGULAR :

Tablo 1: Antrenörlerin, Antrenör Olma İsteğinin Bireysel Nedenlerinin Önem Sırasına Göre Dağılımı.

	Ortalama	Standart Sapma
1. Sporda bilgi ve becerimi göstermek için	4,14	,816
2. Sevdiğim bir spora katılmak için	4,11	1,072
3. Sporcuların psikolojik gelişimlerine yardımcı olmak için	3,98	,909
4. Spora teknik veya taktik özellikler katmak için	3,94	,850
5. Sporcuların sosyal gelişimlerine yardımcı olmak için	3,93	,945
6. Sporcuların fiziki gelişimlerine yardımcı olmak için	3,87	,895
7. Para kazanmak için	3,76	,888
8. Bir eğitimci pozisyonu alarak kendimi güvence altına almak için	3,46	1,009
9. Yönetmek için	3,20	1,097
10. Sevdiğim insanlarla beraber olmak için	3,04	1,062
11. Toplum tarafından tanınmak için	2,79	,968
12. Güç sahibi olmak için	2,72	1,198
13. Eğlenmek için	2,46	1,127
14. Seyahat etmek için	2,23	,972

1 Hiç Katılmıyorum

2 Katılmıyorum

3 Kısmen Katılıyorum

4 Katılıyorum

5 Tamamen Katılıyorum

Tablo 2: Futbolcuların, Empati Yeteneğini Değerlendirmelerinin Önem Sırasına Göre Dağılımı.

	Ortalama	Standart Sapma
1. Antrenör, sporcuyu anlamalıdır.	4,55	,538
2. Antrenör, sporcunun varsa hatalarını düzeltmelidir.	4,34	,641
3. Antrenör, hemen her durum hakkında objektif olmalıdır.	4,313	,852
4. Antrenör, Sporcunun, spordan beklentilerinin ne anlam ifade ettiğine önem vermelidir.	4,31	,677
5. Antrenör, maçlarda ve antrenmanlarda yaşanan olayları sporcu açısından görmelidir..	4,20	,887
6. Antrenör, sportif anlayış şeklini sporcuların benimsemesine olanak tanımalıdır.	4,18	,716
7. Antrenör, hislerini düşüncelerini sporcuya yansıtmalıdır	3,52	1,194
8. Antrenör, sporcunun problemlerine duygusal bir şekilde yaklaşmalıdır.	3,24	1,120

1 Hiç Katılmıyorum

2 Katılmıyorum

3 Kısmen Katılıyorum

4 Katılıyorum

5 Tamamen Katılıyorum

Tablo 3: Başarılı Antrenörde Olması Gereken Özelliklerle İlgili Futbolcu Görüşlerinin Önem Sırasına Göre Dağılımı.

	Ortalama	Standart Sapma
1. Antrenör, antrenman süresince takımın disiplin kontrolünü elinde bulundurmalıdır.	4,51	,643
2. Antrenör, takımla konuşurken yüzünü onlara dönmelidir.	4,45	,703
3. Antrenör, sporcuların antrenmandan zevk almalarını sağlamalıdır.	4,45	,729
4. Antrenör, öğretilecek hareketi tanıtmalıdır.	4,45	,625
5. Antrenör, sporcuların çalışmaya devam etmelerini ve ilerlemelerine teşvik etmelidir.	4,44	,686
6. Antrenör, sporcuların verilen görevleri anladıklarından emin olmalıdır.	4,41	,652
7. Antrenör, sporcuların güvenli ve etkili çalışmasını sağlayan, bir antrenman düzeni kurmalıdır.	4,39	,737
8. Antrenör, sporcuların anlayabileceği terminolojiyi kullanmalı, açık konuşmalıdır.	4,38	,632
9. Antrenör, davranış ve konuşmalarında hevesli olmalı, alaycı, rahatsız edici ve argo sözcükler kullanmaktan kaçınmalıdır.	4,33	,853
10. Antrenörün arkadaşça olan tutumu takımı olumlu yönde etkilemektedir.	4,32	,776
11. Antrenörün, çalışmayı başlatmak için bir antrenman yöntemi olmalıdır.	4,32	,763
12. Antrenör, başaramama korkusunu en aza indiren bir atmosfer oluşturmali.	4,31	,720
13. Antrenör, hareketin doğru olarak yapılan kısımları ile gayretleri teşvik etmelidir.	4,29	,745
14. Antrenör, sporculara sabırlı davranmalıdır.	4,28	,682
15. Antrenör, antrenman sırasında herkesin istenilen becerinin öğrenilmesine uygun çalışıp çalışmadığını kontrol etmelidir.	4,27	,776
16. Antrenör, gösterimden hemen sonra hareketin denenmesine geçmelidir.	4,23	,789
17. Antrenör, herkesin rahatça görebileceği bir düzenek kurmalıdır.	4,22	,707
18. Antrenör, dikkati çabuk toplamalıdır.	4,21	,769
19. Antrenör, hareketi müsabakada uygulanacağı şekilde tüm olarak göstermelidir.	4,202	,884
20. Antrenör, takımın, hareketin yapılışını anlayıp anlamadığını kontrol etmelidir.	4,20	,696
21. Antrenör, herkesin anlatımı rahatça duyabileceği bir düzenek kurmalıdır.	4,20	,710
22. Antrenör, uygulamayı izleme sonucunda değerlendirmelidir.	4,19	,800
23. Antrenör, hatalar ve düzeltmeler için görüntülü geri bildirim yapmalıdır.(maç kasetleri)	4,151	,787
24. Antrenör, gözle iyi temas kurmalıdır.	4,15	,845
25. Antrenör, soruları herkesin duyabileceği bir şekilde tekrarlayıp cevaplamalı.	4,13	,774
26. Antrenör, sporcular hareketin bütününü uygulamada güçlüklerle karşılaşınca hareketi parçalara bölmeli, gerekirse antrenmanı	4,13	,799

durdurmalıdır.		
27. Antrenör, kızgınlığını kontrol etmelidir.	4,11	,908
28. Antrenör, olumlu geri bildirim yapmalıdır.	4,11	,897
29. Antrenör, gerekirse hareketi daha yavaş olarak göstermelidir.	4,10	,851
30. Antrenör karizması bence önemlidir. (Giyim, konuşma, görünüş.)	3,99	1,029
31. Antrenör, açıklamayı kısa ve özlü tutmalıdır.	3,89	,994
32. Antrenör, öğreteceği beceri konusunda ayrıntılı olarak teorik dersler vermeli.	3,88	,902
33. Antrenör, dikkatini vermeyen sporculara karşı sert bir tavır sergilemelidir.	3,38	1,017
34. Antrenör, galibiyetten sonra başarı merkezi olarak oyuncularını görmelidir.	3,09	7,170
35. Antrenör, olumsuz geri bildirim yapmalıdır.	3,02	1,233
36. Antrenör, mağlubiyetten sonra bütün hatayı kendinde aramalıdır.	2,75	1,166
37. Antrenör, mağlubiyetten sonra bütün hatayı sporcularda aramalıdır.	2,353	1,090
38. Antrenör, galibiyetten sonra başarı merkezi olarak kendini görmelidir.	2,35	1,095
39. Antrenör, mağlubiyetten sonra bütün hatayı dış faktörlerde aramalıdır.(saha, hakem vs.)	2,23	1,106

1 Hiç Katılmıyorum

2 Katılmıyorum

3 Kısmen Katılıyorum

4 Katılıyorum

5 Tamamen Katılıyorum

Tablo 4: Başarılı Antrenörde Olması Gereken Özelliklerle İlgili Antrenör Görüşlerinin Önem Sırasına Göre Dağılımı.

	Ortalama	Standart sapma
1. Antrenör, antrenman süresince takımın disiplin kontrolünü elinde bulundurmalıdır.	4,68	,566
2. Antrenör, sporcuların antrenmandan zevk almalarını sağlamalıdır.	4,65	,687
3. Antrenör, sporcuların çalışmaya devam etmelerini ve ilerlemelerine teşvik etmelidir	4,63	,505
4. Antrenör, sporcuların anlayabileceği terminolojiyi kullanmalı, açık konuşmalıdır.	4,60	,619
5. Antrenör, takımla konuşurken yüzünü onlara dönmelidir.	4,56	,640
6. Antrenörün, çalışmayı başlatmak için bir antrenman yöntemi olmalıdır.	4,55	,575
7. Antrenör, antrenman sırasında herkesin istenilen becerinin öğrenilmesine uygun çalışıp çalışmadığını kontrol etmelidir.	4,55	,519
8. Antrenör, davranış ve konuşmalarında hevesli olmalı, alaycı, rahatsız edici ve argo sözcükler kullanmaktan kaçınmalıdır.	4,54	,757
9. Antrenör, sporcuların güvenli ve etkili çalışmasını sağlayan, bir antrenman düzeni kurmalıdır.	4,53	,593
10. Antrenör, başaramama korkusunu en aza indiren bir atmosfer oluşturmali	4,52	,690
11. Antrenör, sporcuların verilen görevleri anladıklarından emin olmalıdır.	4,49	,522

12. Antrenör, hatalar ve düzeltmeler için görüntülü geri bildirim yapmalıdır.(maç kasetleri)	4,49	,643
13. Antrenör, dikkati çabuk toplamalıdır.	4,48	,611
14. Antrenör, gözle iyi temas kurmalıdır.	4,47	,610
15. Antrenörün arkadaşça olan tutumu takımı olumlu yönde etkilemektedir.	4,46	,757
16. Antrenör, herkesin anlatımı rahatça duyabileceği bir düzenek kurmalıdır.	4,46	,642
17. Antrenör, takımın, hareketin yapılışını anlayıp anlamadığını kontrol etmelidir.	4,41	,495
18. Antrenör, sporculara sabırlı davranmalıdır.	4,41	,652
19. Antrenör, öğretilcek hareketi tanıtmalıdır.	4,40	,696
20. Antrenör karizması bence önemlidir.(Giyim, konuşma, görünüş.)	4,35	,770
21. Antrenör, gerekirse hareketi daha yavaş olarak göstermelidir.	4,33	,697
22. Antrenör, hareketin doğru olarak yapılan kısımları ile gayretleri teşvik etmelidir.	4,28	,636
23. Antrenör, soruları herkesin duyabileceği bir şekilde tekrarlayıp cevaplamalı.	4,26	,613
24. Antrenör, hareketi müsabakada uygulanacağı şekilde tüm olarak göstermelidir.	4,26	,733
25. Antrenör, herkesin rahatça görebileceği bir düzenek kurmalıdır.	4,24	,888
26. Antrenör, öğreteceği beceri konusunda ayrıntılı olarak teorik dersler vermeli.	4,23	,789
27. Antrenör, olumlu geri bildirim yapmalıdır.	4,18	,743
28. Antrenör, açıklamayı kısa ve özlü tutmalıdır.	4,17	,829
29. Antrenör, uygulamayı izleme sonucunda değerlendirmelidir.	4,13	,824
30. Antrenör, gösterimden hemen sonra hareketin denenmesine geçmelidir.	4,11	,750
31 . Antrenör, kızgınlığını kontrol etmelidir.	4,07	,836
32. Antrenör, sporcular hareketin bütününe uygulamada güçlükle karşılaşırsa hareketi parçalara bölmeli, gerekirse antrenmanı durdurmalıdır.	4,06	,850
33. Antrenör, galibiyetten sonra başarı merkezi olarak oyuncularını görmelidir.	3,56	,893
34. Antrenör, olumsuz geri bildirim yapmalıdır.	3,13	1,116
35. Antrenör, dikkatini vermeyen sporculara karşı sert bir tavır sergilemelidir.	2,96	,851
36. Antrenör, mağlubiyetten sonra bütün hatayı kendinde aramalıdır.	2,73	,802
37. Antrenör, mağlubiyetten sonra bütün hatayı sporcularda aramalıdır.	2,08	,774
38. Antrenör, galibiyetten sonra başarı merkezi olarak kendini görmelidir.	2,00	,903
39. Antrenör, mağlubiyetten sonra bütün hatayı dış faktörlerde aramalıdır.(saha, hakem vs.)	1,79	,714

SONUÇ ve ÖNERİLER :

“Başarılı Antrenörlük” kavramının futbolcular ve antrenörler tarafından nasıl ? algılandığını karşılaştırmak amacıyla yapılan araştırma sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılabilir.

“Antrenör, antrenman süresince takımın disiplin kontrolünü elinde bulundurmalıdır.” görüşüne antrenörler 4,68 sporcular 4,51 gibi yüksek oranlarda katıldıkları tespit edilmiştir. “Antrenör, sporcuların antrenmandan zevk almalarını sağlamalıdır.” Görüşüne antrenörler 4,65 sporcular 4,45 oranında, “Antrenör, sporcuların çalışmaya devam etmelerini ve ilerlemelerine teşvik etmelidir.” Görüşüne antrenörler 4,63 sporcular 4,44 oranında, “Antrenör, sporcuların anlayabileceği terminolojiyi kullanmalı, açık konuşmalıdır.” Görüşüne antrenörler 4,60 sporcular 4,38 oranında, “Antrenör, takımla konuşurken yüzünü onlara dönmelidir.” Görüşüne antrenörler 4,56 sporcular 4,45 oranında, “Antrenörün, çalışmayı başlatmak için bir antrenman yöntemi olmalıdır.” Görüşüne antrenörler 4,55 sporcular 4,32 oranında, “Antrenör, antrenman sırasında herkesin istenilen becerinin öğrenilmesine uygun çalışıp çalışmadığını kontrol etmelidir.” görüşüne antrenörler 4,55 sporcular 4,27 oranında, “Antrenör, davranış ve konuşmalarında hevesli olmalı, alaycı, rahatsız edici ve argo sözcükler kullanmaktan kaçınmalıdır.” Görüşüne antrenörler 4,54 sporcular 4,33 oranında, “Antrenör, sporcuların güvenli ve etkili çalışmasını sağlayan, bir antrenman düzeni kurmalıdır.” Görüşüne antrenörler 4,53 sporcular 4,39 oranında, “Antrenör, başaramama korkusunu en aza indiren bir atmosfer oluşturmali. “ görüşüne antrenörler 4,52 sporcular 4,31 oranında, “Antrenör, sporcuların verilen görevleri anladıklarından emin olmalıdır.” Görüşüne antrenörler 4,49 sporcular 4,41 oranında, “Antrenör, hatalar ve düzeltmeler için görüntülü geri bildirim yapmalıdır.(maç kasetleri).” Görüşüne antrenörler 4,49 sporcular 4,15 oranında katılmışlardır. (Williams, Murtoiugh, 2000), Antrenörlükte Video eğitimi isimli çalışmasında; Futbolda videonun öneminin büyük olduğunu ,analiz, değerlendirme, ve geriye yönelik bilgi sağlaması bakımından objektif bilgi verdiğini ve bu bilgilerinde oyuncuların hem bireysel hem de takım olarak performanslarına katkıda bulunduğunu saptamış. Ve bu aracın oyuncu ve teknik direktör eğitimi programlarında düzenli olarak kullanılması gerektiğini önermiştir. “Antrenör, dikkati çabuk toplamalıdır.” Görüşüne antrenörler 4,48 sporcular 4,21 oranında, “Antrenör, gözle iyi temas kurmalıdır.” Görüşüne antrenörler 4,47 sporcular 4,15 oranında, “. Antrenörün arkadaşça olan tutumu takımı olumlu yönde etkilemektedir.” Görüşüne antrenörler 4,46 sporcular 4,32 oranında katıldıkları, “Antrenör, herkesin anlatımı rahatça duyabileceği bir düzenek kurmalıdır.” Görüşüne antrenörler 4,46 sporcular 4,20 oranında “Antrenör, takımın, hareketin yapılışını anlayıp anlamadığını kontrol etmelidir.” Görüşüne antrenörler 4,41 sporcular 4,20 oranında, “Antrenör, sporculara sabırlı davranmalıdır.” Görüşüne antrenörler 4,41 sporcular 4,28 oranında, “Antrenör, öğretilcek hareketi tanıtmalıdır.” Görüşüne antrenörler 4,40 sporcular 4,45 oranında, “Antrenör karizması bence önemlidir.(Giyim, konuşma, görünüş).” Görüşüne antrenörler 4,35 sporcular 3,99 oranında, “Antrenör, gerekirse hareketi daha yavaş olarak göstermelidir.” Görüşüne antrenörler 4,33 sporcular 4,10 oranında katıldıkları, “. Antrenör, hareketin doğru olarak yapılan kısımları ile gayretleri teşvik etmelidir.” Görüşüne antrenörler 4,28 sporcular 4,29 oranında, “Antrenör, soruları herkesin duyabileceği bir şekilde tekrarlayıp cevaplamalı.” Görüşüne antrenörler 4,26 sporcular 4,13 oranında katıldıkları, “Antrenör, hareketi müsabakada uygulanacağı şekilde tüm olarak göstermelidir.” Görüşüne antrenörler 4,26 sporcular 4,20 oranında “Antrenör, herkesin rahatça görebileceği bir düzenek kurmalıdır.” Görüşüne antrenörler 4,24 sporcular 4,22 oranında, “Antrenör, öğreteceği beceri konusunda ayrıntılı olarak teorik dersler vermeli.” Görüşüne antrenörler 4,23 sporcular 3,88 oranında, katım göstermişlerdir. (İmamoğlu vd ,1996)’da Farklı ülkelerde, antrenör yetiştirme programlarının incelenmesi ile ilgili çalışmasında, Avusturya ve Türkiye de uygulanan antrenör eğitim programlarında, teorik

derslerin önemli bir yer tuttuğunu saptamıştır. Buna göre antrenöründe, çalışmalar sırasında teorik dersler vermesi gerekliliği aldığı eğitimin sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak antrenörler bu görüşe yüksek katılım gösterirken, futbolcuların sevmediği teorik eğitime antrenörler kadar yüksek oranda görüş bildirmemişlerdir. “Antrenör, olumlu geri bildirim yapmalıdır.” Görüşüne antrenörler 4,18 sporcular 4,11 oranında, “Antrenör, açıklamayı kısa ve öz tutmalıdır.” Görüşüne antrenörler 4,17 sporcular 3,89 oranında, “Antrenör, uygulamayı izleme sonucunda değerlendirmelidir.” Görüşüne antrenörler 4,13 sporcular 4,19 oranında katılmışlardır. (İmamoğlu vd.,1996), Antrenör yetiştirme programlarının incelenmesi ile ilgili çalışmada, Türkiye’de yetişen antrenörlerin maç-antrenman gözlem ve değerlendirmesi üzerine yoğun eğitim aldıkları bulgusunu saptamıştır. Türkiye de uygulanan antrenör eğitim sisteminin Başarılı Antrenör kavramı hakkında antrenör ve futbolcuların aynı ve yüksek oranda görüş belirtmeleri olumlu bir antrenör eğitiminin sergilendiği şeklinde yorumlanabilir. “Antrenör, gösterimden hemen sonra hareketin denenmesine geçmelidir.” Görüşüne antrenörler 4,11 sporcular 4,23 oranında katıldıkları, “Antrenör, kızgınlığını kontrol etmelidir.” Görüşüne antrenörler 4,07 sporcular 4,11 oranında, “Antrenör, sporcular hareketin bütününe uygulamada güçlüklerle karşılaşırse hareketi parçalara bölmeli, gerekirse antrenmanı durdurmalıdır.” Görüşüne antrenörler 4,06 sporcular 4,13 oranında katıldıkları ve olumlu görüş bildirdikleri, “Antrenör, galibiyetten sonra başarı merkezi olarak oyuncularını görmelidir.” Görüşüne antrenörler 3,56 sporcular 3,09 oranında, “Antrenör, olumsuz geri bildirim yapmalıdır.” Görüşüne antrenörler 3,13 sporcular 3,02 oranında, “Antrenör, dikkatini vermeyen sporculara karşı sert bir tavır sergilemelidir.” Görüşüne antrenörler 2,96 sporcular 3,38 oranında görüş bildirdiği, “Antrenör, mağlubiyetten sonra bütün hatayı kendinde aramalıdır.” Görüşüne antrenörler 2,73 oranında sporcular 2,75 oranında, “Antrenör, mağlubiyetten sonra bütün hatayı sporcularda aramalıdır.” Görüşüne antrenörler 2,08 sporcular 2,35 oranında, “Antrenör, galibiyetten sonra başarı merkezi olarak kendini görmelidir.” Görüşüne antrenörler 2,00 sporcular 2,35 oranında, “Antrenör, mağlubiyetten sonra bütün hatayı dış faktörlerde aramalıdır.(saha, hakem vs.).” görüşüne antrenörler 1,79 sporcuların ise 2,23 oranında olumsuz görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

Araştırmada antrenörlerin, antrenör olma sebepleri hakkında da görüşleri alınmıştır. Buna göre ; antrenörler, “sporda bilgi ve becerilerimi göstermek için” görüşüne 4,14 oranında, “sevdiğim bir spora katılmak için görüşüne”, 4,11 oranında, “sporcuların psikolojik gelişimlerine yardımcı olmak için”, sorusuna 3,98 oranında, “spora teknik veya taktik bir takım özellikler katmak için” sorusuna” 3,94 oranında, “sporcuların sosyal gelişimlerine yardımcı olmak için” sorusuna 3,93 oranında, “sporcuların fizyolojik gelişimlerine yardımcı olmak için” sorusuna 3,87 oranında”, “para kazanmak için” sorusuna 3,76 oranında, “Bir eğitimci pozisyonu alarak kendimi güvence altına almak için” sorusuna 3,76 oranında, “yönetmek için” sorusuna 3,20 oranında, “sevdiğim insanlarla beraber olmak için” sorusuna 3,04 oranında, “Toplum tarafından tanınmak için” sorusuna 2,79 oranında, “güç sahibi olmak için” sorusuna 2,72 oranında, “eğlenmek için” sorusuna 2,46 oranında, “seyahat etmek için” sorusuna 2,23 oranında görüş bildirdikleri saptanmıştır.

Araştırmada ayrıca sporcuların, antrenörde Empati yeteneğini nasıl değerlendirdikleri hakkında görüşleri alınmıştır. Buna göre “sporcular, antrenör sporcuyla anlamalıdır” görüşüne 4,55 oranında,” antrenör sporcunun varsa hatalarını düzeltmelidir” görüşüne 4,34 oranında, “antrenör hemen her durum hakkında objektif olmalıdır” görüşüne 4,31 oranında “antrenör, sporcunun , spordan beklentilerinin ne anlam ifade ettiğine önem vermelidir” görüşüne 4,31 oranında, “antrenör maçlarda ve antrenmanlarda yaşanan olayları sporcu açısından görmelidir” görüşüne 4,20 oranında, “antrenör sportif anlayış şeklini sporcuların benimsemesine olanak tanımalıdır” görüşüne 4,18 oranında, “antrenör hislerini düşüncelerini sporcuya yansıtmalıdır.” Görüşüne 3,52 oranında, “antrenör sporcunun problemlerine

duygusal bir şekilde yaklaşmalıdır” görüşüne 3,24 oranında katıldığına ilişkin görüş bildirdiği gözlenmiştir.

Araştırma sonucunda aşağıdaki öneriler geliştirebiliriz:

- Başarılı antrenör kavramının antrenörler ve futbolcular tarafından hangi noktalarda nasıl algılandığının sonuçları antrenör eğitim programlarına yansıtılmalıdır.

- Başarılı antrenör kavramı antrenör eğitim programlarında sadece birincilik, kupa ve derece yaklaşımından uzak tutularak özellikle başarının sonuçla ilişkilendirilmemesi üzerine eğitim verilmelidir.

- Bu çalışma Ankara örnekleminde gerçekleşmiştir. Evreni tüm Türkiye ye yayacak araştırmalar daha sağlıklı pekiştiricilerin ortaya çıkmasında önemli yer tutacaktır.

- Çoğu futbolcu, futbolu bıraktıktan sonra antrenör olarak hayatını devam ettirmektedir. Bu yüzden mevcut sistemdeki antrenörler kendilerini sürekli geliştirerek, gelecek adaylarına iyi bir model olmak zorundadırlar.

KAYNAKLAR

İMAMOĞLU F, KOÇAK M, SUNAY H (1996), Türkiye’de Futbol Antrenör Eğitimi, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi Cilt 1 Sayı IV. , s. 79.

KONTER E (1996), Bir Lider Olarak Antrenör, 1.Basım Alfa Basım Yayın İstanbul, s. 18 – 39.

MARTENS R (1998), Başarılı Antrenörlük, Çeviri: TUNCER B, Beyaz Yayınları, s. 6 - 11.

SEVİM Y, TUNCER F, EROL E, SUNAY H (2001), Antrenör Eğitimi ve İlkeleri, Gazi Kitabevi, Ankara, s. 16 - 36

SHELLENBERGER H, KLOVARA P, LEİTH L (1990), Psychology Of Team Sports, United States, s.12

WILLIAMS M, MURTOİUGH J. (2000), Antrenörlükte Video Eğitimi, Çeviri: Öykü Kaya Futbol Bilim ve Teknoloji Dergisi, Sayı: 2.